

спрямування передбачає конкретизацію стратегічної мети, що здійснюється відповідно до етапів формування професійного іміджу майбутніх економістів:

I етап — пропедевтичний — передбачає оволодіння досвідом діяльності та системою невербальних знань з інтуїтивним ресурсом майбутніх економістів. Цей етап реалізується поза навчальним закладом, але в умовах конкурентних економічних стосунків. Він є своєрідним підґрунтям реалізації професійної освіти.

II етап — систематизації узагальненого досвіду — відбувається дидактична адаптація невербальних знань студентів економічного профілю викладачами та науковцями вищої школи у вербальній формі (підручниках, лекціях, статтях).

III етап — трансформації узагальнених знань — реалізується передача знань викладача студентам: результати роботи викладача на попередньому етапі виносяться на розгляд студентів, які опрацьовують матеріали підручників, лекцій; запам'ятовують визначення, формулювання тощо. У процесі навчання на цьому етапі відбувається формування професійних знань і розпочинається формування професійного іміджу майбутніх економістів, а також відповідних умінь і навичок у традиційному розумінні. Це завдання розв'язується завдяки використанню традиційної системи методів у поєднанні з інноваційними тенденціями сучасної системи освіти.

IV етап — перетворювальний — здійснюється набуття професійного досвіду (звички/стереотипи, цінності й спосіб поведінки) шляхом адаптації отриманої інформації завдяки використанню спеціальної системи форм, методів, засобів. Рівень *оперативного* спрямування характеризується формуванням цілей щодо вивчення окремих навчальних предметів і дисциплін («Психологія діяльності та навчальний менеджмент», «Психологія спілкування» тощо)

Омельянюк О. В., викладач
кафедри іноземних мов ФЕФ

ІНШОМОВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СТРУКТУРНИЙ ЕЛЕМЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТЬОГО ФАХІВЦЯ

Іншомовна компетентність є відносно стійке інтегративне утворення суб'єкта іншомовної діяльності, що дозволяє реалізувати потенціал лінгвістичних знань, а також мовні вміння та навички з ме-

тою комунікації. Це синтез лінгвістичної, соціолінгвістичної та предметної компетенцій. Структура іншомовної компетентності включає мотиваційний, когнітивний, діяльнісний компоненти. Іншомовна компетентність багатоаспектна: акумуляція знань про мову є її кількісний аспект, розвиток умінь і навичок являє собою її якісний процесуальний аспект. У процесі навчання розвивається також аксіологічний аспект іншомовної компетентності (відбувається ціннісне становлення студентів як у плані мотивації до вивчення іноземної мови, так і в плані формування різних якостей, обов'язкових для майбутніх фахівців). Проведений аналіз дозволив уточнити поняття «підготовка майбутніх фахівців до іншомовного спілкування», яке визначається як процес, що забезпечує цілеспрямовану організацію навчальної та виховної діяльності студентів, орієнтованої на освоєння науково-теоретичних основ, практичних умінь і навичок іншомовної комунікації, що сприяє формуванню готовності до професійного іншомовного спілкування в умовах економічного вузу, під якою ми розуміємо здатність здійснювати іншомовне спілкування в конкретних професійних, ділових, наукових сферах і ситуаціях з урахуванням особливостей професійного мислення.

Досягнення майбутніми фахівцями в процесі підготовки у вузі професійно затребуваного рівня володіння іноземною мовою дозволяє вести професійно-ділові та наукові переговори з представниками інших країн, працювати з технічною документацією та науковою літературою, здійснювати виробниче стажування за кордоном.

Однак за результатами дослідження досить високого рівня професійної іншомовної підготовки досягають тільки 11,2 % студентів, решта знаходиться на рівні елементарного володіння іноземною мовою. При цьому був виявлений низький рівень сформованості лінгво-пізнавального та професійно-комунікативного компонентів готовності майбутніх фахівців до іншомовного спілкування у професійній діяльності, наслідком чого є недостатня мотивація студентів до вивчення іноземної мови в цілому, професійно орієнтованої іноземної мови зокрема.

Слід зазначити існування ряду суперечностей, характерних для студентів економічного профілю. Найпроблематичнішим питанням є протиріччя між низьким рівнем сформованості іншомовних знань, умінь і навичок, неефективне використання іноземної мови в освітній діяльності економічних факультетів університету і потребою у високопрофесійних кадрах, які володіють іноземною мовою.

Становленню готовності майбутніх фахівців до іншомовного професійного спілкування сприяє реалізація моделі процесу підготовки майбутніх фахівців до іншомовного спілкування у про-

фесійній діяльності, яка заснована на теорії системного, комунікативно-діяльнісного, компетентнісного, культурологічного підходів і характеризується профільно-орієнтованою та комунікативною основою навчання, поетапністю і комплексністю засвоєння змісту мовного матеріалу; евристичністю методів навчання; знанням культури країни, мова якої вивчається.

Успішність реалізації моделі процесу підготовки майбутніх фахівців до іншомовного спілкування у професійній діяльності забезпечується комплексом наступних педагогічних умов:

— Розвиток мотивації вивчення професійно орієнтованої іноземної мови, шляхом залучення студентів у проблемно-пошукову діяльність; організація педагогічної взаємодії за рахунок діалогової співпраці викладача і студентів, орієнтованої на актуалізацію іншомовного і професійно-особистісного розвитку суб'єктів; розробка і реалізація методики здійснення профільно-орієнтованої комунікації студентів, побудованої на основі інтеграції ігрових, задачних і евристичних методів навчання, що забезпечує індивідуальну траєкторію розвитку готовності до професійного іншомовного спілкування у майбутніх економістів. Якщо говорити про іншомовну компетентність як складову професійної компетентності студентів ВНЗ, то вона, на нашу думку, формується шляхом ознайомлення студентів із фаховими текстами, спілкування з носіями мови, ознайомлення з останніми науковими досягненнями у тій чи іншій галузі науки країни, мова якої вивчається, розширення загальної ерудиції, що вкрай важливо для майбутнього фахівця. Майбутній фахівець, який володіє іноземною мовою стає не тільки більш затребуваним на ринку праці, а й значним чином підвищує свою професійну компетентність.

Омельянюк О. В., викладач,
Іщенко Т. М., ст. викладач,
кафедра іноземних мов ФЕФ

ОПТИМІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ

Іншомовна підготовка в немовному вузі повинна трактуватися не тільки як навчання іноземній мові, а й як навчання іншомовному спілкуванню в контексті обраної спеціальності.

Динаміка розвитку вищої професійної освіти в Україні, модернізація системи освіти, свідчить про наявність протиріччя між підвищенням вимог суспільства до рівня володіння іноземною мовою сучасни-